

ग्रामीण साप्ताहिक

“एक बहुभाषिक पत्रिका”

यामीण

राष्ट्रिय साप्ताहिक

वर्ष १ अंक २

२०८० चैत्र २८ गते बुधवार

Wednesday 10th, April 2024

हरेक नेपालीको
सुचनाको
हक पाउनु
अधिकार हो ।

पृष्ठ ६, मूल्य रु.१०।-

विराटनगरका प्रकाश सरदारको उचाई मात्र ३१ ईन्च

सरीता कर्मकार
विराटनगर

विराटनगर महानगरपालिका वडा न. १९ वैजनाथपुरमा जम्मा ३१ ईन्च मात्र उचाई भएको व्यक्ति फेला परेका छन्। सुकुम्बावी वस्तीमा हुकेका सिता सरदार र नकुल सरदारका २६ वर्षीय छोरा प्रकाश सरदारको मात्र अढाई फिट उचाई रहेको प्रमाणित भएको छ। जेठा छोरा श्याम सुन्दर, मार्डिला छोरा प्रकाश र कान्छा छोरा विकास गरि तिन छोरा छन्। प्रकाशको उचाई असामान्य र शारीरिक असमर्थ भएको कारण उनी केहि काम गर्न सक्नेनन् दिन भरी घर गाँडको बाटो छेउमा टोलाएर बसेको देखिन्छन्। प्रकाश हिन्द र बोल्न सक्छन् तर अन्य सामान्य वच्चा जस्तो खेलकुद गर्न सक्दैनन्। उनी जन्मिन्दा सामान्य रहेको तर पछि गएर शारिरमा समस्या देखा पर्न थालेको उनकी आमा सिता सरदारले जानकारी दिइन्।

उमेर बढे सँगै प्रकाशको पिठ्यु र छातीको भाग बढन थाले पछि उनकी आमा चिन्तित देखिन्छन्। गरिब परिवारमा हुकेका प्रकाशलाई उपचार गर्नका लागि अर्थिक समस्या भएको कारण उपचार गर्न नसकेको सिता सरदारले बताईन्। केहि समय पहिला विराटनगर महानगरपालिकाका मेयर स्वयम् प्रकाशलाई भट्टन उनको घर पुगेर का थिए। नगरपालिकाले सरदारलाई मासिक तिन हजार अपाङ्ग भक्ता दिवै आईरहेको छ। यसका साथै उनलाई भेटन आउने मानिसहरूले पनी केही खर्च दिने गरेको सरदारको आमा सिता सरदारले बताईन्। प्रकाशको बुबा क्वान्सिका कारण प्रकाश साना हुदै मृत्यु भएको थियो। प्रकाशको ठुलो दाई र आमा अरुको घरमा ज्याला मज्जदूर गरेर घर परिवार चलाउदै आईरहेका छन्।

जहंदा गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
मझारे, मोरड द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

गर्मी तथा हुरीबतासका समयमा आगलागीका घटनाहरु भइरहेका छन्। आम्नो सानो कमजोरीले गर्दा पनि ठुलो धनजनको क्षति हुन सक्ने हुन्छ। र सो बाट हुन सक्ने धनजनको क्षति न्युनिकरण गर्न निम्नानुसार पूर्वतयारी अपनाउँ।

- १) सलाई, साईटर जस्ता आगो बाल्ने सामाग्रीहरु बालबालिका तथा मानसिक सन्तुलन ठिक नभएका व्यक्तिहरूले भेट्ने ठाउँमा नराखौ।
- २) खाना पकाईसकेपछि आगो राम्रोसँग निभाउँ, खाना पकाउने ज्यास प्रयोगकर्ताले चुलो रेगुलेटर तथा लाईटर आदी समय समयमा निरिक्षण गरौ।
- ३) चुरोट, बिडीजस्ता वस्तुहरु प्रयोग पश्चात जथाभावी आगो नफालौ र आगो राम्रोसँग निभाउ।
- ४) पेट्रोल, डिजेल, ज्याँस जस्ता प्रज्वलनशिल वस्तुको वरिपरि सलाई लाईटर जस्ता सामाग्रीको प्रयोग नगरौ।
- ५) आगलागीका घटना भएमा तत्कालै दमकल, सुरक्षाकर्मी र संचार माध्यममा खबर गरौ।
- ६) आगलागीका घटना घटेमा महिला, बालबालिका, बुद्धवृद्धा तथा अशक्तहरूको सुरक्षामा विशेष ध्यान दिउँ।
- ७) आगलागीको घटना कुनै पनि बेला घटने भएको हुँदा पानीका श्रोतहरु चालु अवस्थामा राखौ।
- ८) आगोको वरिपरि छिटै सलिकने सामानहरु नराखौ।
- ९) हावाहुरी आउन थालेपछि घरको इयालढोका बन्द गरौ।
- १०) हावाहुरी चलेको समयमा भागदौड नगरौ, विस्तारै सुरक्षित स्थानमा जाउँ, सुरक्षित ओत नभेटे चुचुक बसेर दुबै हातले टाउको छोपी घोप्टो परौ।
- ११) हावाहुरी तथा आगलागीबाट हुने क्षति हुन नदिन वा कम गर्न पूर्वतयारी एवम् सतर्कता अपनाउँ।
- १२) कहीकै आगलागी भइरहेको छ भने फोटो खिचेर भिडियो बनाएर नवसौ आगो नियन्त्रण गर्न तथा उद्धार गर्न तर्फ सचेत बनौ।
- १३) हावाहुरी तथा आगलागीबाट आफु पनि बचौ अरुलाई पनि बचाउँ।

विद्यानन्द चौधरी

कानेपोखरी

थारू भाषा थारू समुदायमा बोलिने भाषा हो। यो भाषा अन्य भाषासँग मिल्दैजुल्दै हुन्छ। थारू भाषा नेपालमा बोलिने एक प्रमुख भाषा हो। थारू जाति मा थारू भाषा कै प्रकार मानिने अन्य धेरै भाषाहरू छन्। जस्तै थारू भाषा वा मुख्य कोनीला भाषा पनि भनिन्छ। नेपालमा ६.२ प्रतिसंत अर्थात १८.०७.१२४ जनसंख्या रहेको छ। भाषा मोरड, सुनसरी र सप्तरीको थारूहरूले बोलिने भाषा एकै किसिमको हुन्छ भने। पच्छम तिरको थारूहरूको भाषा पनि फरक हुन्छ। थारू राणा हाल थारूवाट छुटीएको छ। भाषा मोरड, सुनसरीको थारू परिहण भने उस्ता उस्तै छन्। प्रकृति पुजक थारूहरूको वस्तिमा ग्राम थान राजाभण्डारीको थान अनिवार्य रहेको हुन्छ। जसमा विहे सादी गर्दा होस या नयाँ वर्ष ति थानहरूमा पुजा पाठार्ने र चार्ड पर्वमा विशेष वत्ति वाल्ने प्रचल रहेको छ भने। नयाँ वर्ष सगै ग्राम थानहरूमा प्राचिन कालदेखी मेला लाग्दै आइरहेको पाईन्छ।

थारूको आफ्नै भाषा र पहिचान

ग्रामथान गाउँपालिका मे थारू भाषाके पठनपाठन शुरू

राजेश कुमार सरदार थारू

मोरड के ग्रामथान गाउँपालिका के 'हमर ग्रामथान' नामक कक्षा १ से ५ तक पूर्वीया थारू भाषाके पाठ्यक्रम तयार करले गेलिस।

पाठ्यक्रम निर्माण समिति के संयोजक रामसागर चौधरीलगायत सौ चैत २६ गते सोमवार ग्रामथान गाउँपालिका के कार्यवाहक अध्यक्ष गुणावती धामी थारू के पाठ्यक्रम हस्तान्तरण करले गेलिस। पाठ्यक्रम निर्माण समितिके संयोजक रामसागर चौधरी, सदस्य सचिव एवम् शिक्षा शाखाके अधिकृत भीमप्रसाद न्यौपाने, सदस्य सौ मे राजेश कुमार सरदार थारू, धिरेन्द्र कुमार चौधरी, राम विश्वास, श्रवणकुमार सुतियार हैं विषय।

दुहवी नगरपालिकाको कार्यालय

सुनसरी, कोशी प्रदेश

अति आवश्यक ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू

- स्वास्थ्य रहाँ र निरोगी बनाउँ।
- सामग्री बिक्री वितरण गर्दा बिल अनिवार्य लिउँ।
- आ-आफ्नो घर वरिपरि सरसफाइमा ध्यान दिउँ।
- बेपाली जनता नियमित कर तिरौँ।
- बालबालिकाहरूलाई सामाजिक ज्ञान दिउँ।
- आ-आफ्नो कला संस्कृति बचाउँ।
- बिजुलीको कर नियमित तिरौँ।
- जथाभावी फोहोर नफालौँ।
- सलाई, लाईटर बाट बालबालिका टाडा राखौँ।
- नियमित बालबालिकाहरूलाई विद्यालय पढ्न पठाउँ।

अजय : ९८५२०३८५५, ९८०५३३३२३८

आशिर्वाद फार्मेसी

नोबेल हस्पिटल, विराटनगर-४

२४ सै घण्टा सेवा उपलब्ध छ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
सुरेन्द्र कुमार यादव

२०७२ असोज ३ को सविधान हमेहमे: संडधीयता

संजय राजवंशी (नेपाल प्रेमी)

कटहरी/नेपाल संडधीयता भक्तो आज दिएका छन्। ७७ ओटो जिल्ला, ६ ओटा माहानगर पालिका, ११ ओटा उपमाहानगर पालिका, २९३ ओटा न गर पालिका, ४६० ओटा गाउँपालिका र ६७४३ ओटा वाडा गारि सदूच, प्रदेश र स्थानिय लगायत ७६१ ओटा सरकार अहिलेको नेपालको सविधान २०७२ ले दिएको छ हामी सबै नेपालीको ठाउँकोमा छन्। प्रतिनिधि सभा सदस्य प्रतयेक तर्फ १६५ जना, समानुपातिक तर्फ ११० जना गरि २७५ जना सांसदहरू छन्। राष्ट्रिय सभामा ५९, जना सांसदहरू छन्। सात प्रदेश सभामा प्रतयेक निर्वाचन वाट चुनिएर आएका ३३० जना र समानुपातिक तर्फ २२० जना गरि जम्मा २५० जना सांसदहरू २०७२ को सविधानले दिएका छन्।

नेपालको सविधान २०७२ ले तिन तहको सरकार दिएको छ। एक सड, सात प्रदेश र स्थानिय गरि ७ सय ६१ ओटा सरकार अहिलेको सविधानले

कटहरी/नेपाल संडधीयता भक्तो आज दिएका छन्। ७७ ओटो जिल्ला, ६ ओटा माहानगर पालिका, ११ ओटा उपमाहानगर पालिका, २९३ ओटा न गर पालिका, ४६० ओटा गाउँपालिका र ६७४३ ओटा वाडा गारि सदूच, प्रदेश र स्थानिय लगायत ७६१ ओटा सरकार अहिलेको नेपालको सविधान २०७२ ले दिएको छ हामी सबै नेपालीको ठाउँकोमा छन्। प्रतिनिधि सभा सदस्य प्रतयेक तर्फ १६५ जना, समानुपातिक तर्फ ११० जना गरि २७५ जना सांसदहरू छन्। राष्ट्रिय सभामा ५९, जना सांसदहरू छन्। सात प्रदेश सभामा प्रतयेक निर्वाचन वाट चुनिएर आएका ३३० जना र समानुपातिक तर्फ २२० जना गरि जम्मा २५० जना सांसदहरू २०७२ को सविधानले दिएका छन्।

नेपालको सविधान २०७२ ले तिन तहको सरकार दिएको छ। एक सड, सात प्रदेश र स्थानिय गरि ७ सय ६१ खर्ब माथि पुगेको छ। चालु आर्थिक वर्ष

(आ.व) २०८० र द९ को पहिलो दुई महिनामा नेपाल सरकारले ४९ अर्ब २३ करोड रुपैयाँ सार्वजनिक क्राण थपेको हो। यस अवधिमा नेपाल सरकारले ३८ अर्ब ७१ करोड ६१ लाख क्राण भने भुक्तानी गर्न सफल भएको छ।

नेपालको सार्वजनिक क्राण व्यवस्थापन कार्यालयको तथ्यांकका अनुसार यस असार मसान्तसम्म नेपालको क्राण २२ खर्ब ९९ अर्ब ३५ करोड २५ लाख रुपैयाँ रहेको थियो। यसमा साउन र भदौ महिनामा नेपाल सरकारले कुल ४९ अर्ब २३ करो ३२ लाख रुपैयाँ क्राण थपेको छ। सोही अवधिमा ३८ अर्ब ७१ करोड ६१ लाख रुपैयाँ क्राण भुक्तानी गरिएको सार्वजनिक क्राण व्यवस्थापन कार्यालयले जनाएको छ।

नेपालको आन्तरिक र बाह्र क्राण भने ११ खर्ब ४० अर्ब ५३ करोड र ११ खर्ब ६९ करोड ३३ करोड रुपैयाँ रहेको छ। भदौ मसान्तसम्म नेपालको कुल सार्वजनिक क्राणको आंकडा २३ खर्ब माथि पुगेको तथ्यांकमा उल्लेख गरिएको छ।

नेपाल सरकारले आर्थिक तथा नयाँ निति तथा कार्यक्रम अब पनी ल्याउन नसकनु नेपालको समय अझै खाब तु न सकिन्ने देखिन्छ। मेडिकल व्यासार्थी दुर्गा प्रसार्इ नागरिक बचाउ तथा भ्रष्टाचार विरुद्ध मेचि देखि माहाकालीसम्म अभियानमा छन्। हाल नेपालका केहि नयाँ जनप्रतिनिधि तथा नेताहरू पनी यस विषयमा सम्बद्ध जोरदार आवाज उठाउने गरिएको सञ्चार मायम्मा देखिन्छ।

हाल अहिलेसम्म नेपाल सरकारले यस आर्थिक अवस्थालाई सुधार गर्ने कुनै एउटा भलक देखाउन नसकेको व्यापारी तथा जनताल गुनासो गर्दै आएका छन्। देशका व्यापारी तथा विराटनगर बजार पनि खाली भइहरेको कुरा सन्वार माथ्यम , जनताको गुनासो , सामाजिक सञ्जालमा अहिले प्रस्तुत हर्ने र सुन पाइरहेको छ।

नेपालको सविधान २०७२ ले तिन तहको सरकार दिएको छ। एक सड, सात प्रदेश र स्थानिय गरि ७ सय ६१ खर्ब माथि पुगेको छ। चालु आर्थिक वर्ष

कटहरी का ४३ वर्षिया शम्भु सरदार सहयोको अपेक्षामा

ग्रामीण संवादाता

कटहरी

कटहरीका ४३ वर्षिया शम्भु सरदार ब्रेन ट्यूमरबाट ग्रसित सरदार सरदर थिएर वसेका छन्। कटहरी गाउँपालिका वार्डा नम्बर ७ खित जंगटोल तकीयाका ४३ खर्ब माथि पुगेको पत्त लागेको हो।

आएका सरदार उक्त अस्पताले रेफर गरिएको हो।

कटहरी गाउँपालिका वार्डा नम्बर ७ खित जंगटोल तकीयाका ४३ खर्ब माथि पुगेको पत्त लागेको हो। उपचारका लागि उनकी श्रीमतीले ग्रसित उनि छिमेकी तथा सार्थीहरूको सुनका गराउना, घरबारी विहिन भए तर कोशीमा उनको उपचार हुन सकेन

। श्रीमानको उपचारको लागि अहिले उनी मनकारी दाताहरुसँग हारयुहार गरिरहेकी छिन्। घरको आर्थिक अवस्था दयनीय भएकै कारण अरुको घरमा सहयोग मान्यन परेको पीडितकी श्रीमती सोनादेवी सरदारको भनाई छ। श्रीमानको उपचार गराउन त परे जावस उनीहरुलाई साँझ विहान हातमुख जोडू समेत धौधौ छ। पीडितकी श्रीमती सोनादेवीको भरपर्दा कमाइ छैन। उनी अरुको घरमा जनमजदुरी गर्दछन्। विरामीको उपचारमा आफ्ना घरबारी सबै विक्रि गरेपछि कटहरी-७ मा उनीहरु वस्तै आएका छन्। पिडीतको विजोग देखेर उनलाई कोशी र नोबेल अस्पतालसम्म आफ्नतहरुले सहयोग गरेको थिए।

विज्ञापनको लागि

सम्पर्क नं.

४८२७०७२१५०

ग्रामीण साप्ताहिक

गेटवेल हस्पिटल प्रा.लि.

तपाईंको स्वास्थ्य सुरक्षित हातमा

गेटवेल होस्पिटल, विराटनगर

सम्पर्क नं. ०११-५४७८६६७, ८८०५३२४७८४२

9819390796

युनिक क्याफे एण्ड बिरयानी हाउस

कटहरी चौक

इटहरी उप महानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
कोशी प्रदेश, सुनसरी द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

- आगलागीको घटना कैनि पनि बेला घटने भएको हुँदा पानीका श्रोतहरू चालु अवस्थामा राख्ने।
- आगोको वरिपरि छिटै सलिक्ने सामानहरू नराख्ने।
- हावाहुरी आउन थालेपछि घरको झ्यालढोका बन्द गर्ने।
- हावाहुरी चलेको समयमा भागदौड नगरौ, विस्तारै सुरक्षित स्थानमा जाऊन, सुरक्षित ओत नमेटे चुचुक बसेर दुबै हातले टाउको छोपी घोटो पर्ने।
- हावाहुरी तथा आगलागीबाट हुने क्षति हुन नदिन वा कम गर्न पूर्वतयारी एवम् सतर्कता अपनाउन।
- कहीकै आगलागी भईहरेको छ भने फोटो खिचेर भिडियो बनाएर नवसौ आगो नियन्त्रण गर्न तथा उदार गर्न तर्फ सचेत बन्ने।
- हावाहुरी तथा आगलागीबाट आफु पनि बचौ अस्लाई पनि बचाउन।

बर्जु गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कोशी प्रदेश, सुनसरी द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

- आगलागीको घटना कैनि पनि बेला घटने भएको हुँदा पानीका श्रोतहरू चालु अवस्थामा राख्ने।
- आगोको वरिपरि छिटै सलिक्ने सामानहरू नराख्ने।
- हावाहुरी आउन थालेपछि घरको झ्यालढोका बन्द गर्ने।
- हावाहुरी चलेको समयमा भागदौड नगरौ, विस्तारै सुरक्षित स्थानमा जाऊन, सुरक्षित ओत नमेटे चुचुक बसेर दुबै हातले टाउको छोपी घोटो पर्ने।
- हावाहुरी तथा आगलागीबाट हुने क्षति हुन नदिन वा कम गर्न पूर्वतयारी एवम् सतर्कता अपनाउन।
- कहीकै आगलागी भईहरेको छ भने फोटो खिचेर भिडियो बनाएर नवसौ आगो नियन्त्रण गर्न तथा उदार गर्न तर्फ सचेत बन्ने।
- आगलागीको घटना घटेमा महिला, बालबालिका, बुद्धवृद्धा तथा अशक्तहरूको सुरक्षामा विशेष ध्यान दिइन।

देवानगंज गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कोशी प्रदेश, सुनसरी द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

- आगलागीको घटना कैनि पनि बेला घटने भएको हुँदा पानीका श्रोतहरू चालु अवस्थामा राख्ने।
- आगोको वरिपरि छिटै सलिक्ने सामानहरू नराख्ने।
- हावाहुरी आउन थालेपछि घरको झ्यालढोका बन्द गर्ने।
- हावाहुरी चलेको समयमा भागदौड नगरौ, विस्तारै सुरक्षित स्थानमा जाऊन, सुरक्षित ओत नमेटे चुचुक बसेर दुबै हातले टाउको छोपी घोटो पर्ने।
- हावाहुरी तथा आगलागीबाट हुने क्षति हुन नदिन व

सम्पादकीय

बैंकले ब्याजदर चर्को बनाएको विरोधमा व्यवसायीहरु आन्दोलनमा छन्। ब्याजदर फिर्ताको सरकारको आश्वासनपछि बैंकको ब्याजदर विरुद्धको आन्दोलन फिर्ता भएको हो। अर्कोतर्फ लघुवित्त पीडित नागरिक पनि आन्दोलनमा छन्। बैंकको ब्याजदर वृद्धि, भाडा वृद्धिलगायत कारण व्यापार, व्यवसाय प्रभावित भएको छ। बैंकको ब्याजदर वृद्धि र सरकारी नीतिका कारण उद्योग, व्यवसायको क्षेत्र चौपट हुन थालेको व्यवसायीले गुनासो गर्दै आएका छन्। अर्कोतर्फ आमनागरिक महङ्गीको मारमा छन्। चर्को महङ्गीले नागरिकको चुह्लो बल्ने अवस्था छैन।

सर्वसाधारण नागरिकले किन्नै नसक्ने गरी तरकारी, खाद्यान्नलगायत दैनिक उपभोग्य सामानको मूल्य बढेको छ। चामल, दाल, तेल, तरकारीलगायत खाद्यान्न तथा उपभोग्य सामानमा निरन्तर भइरहेको मूल्य वृद्धिले विपन्न नागरिकलाई जीवन निर्वाहमा चुनौती थपिएको छ। विपन्न नागरिकलाई महङ्गीले चुह्लो बाल समस्या भइरहेको छ। दैनिक उपभोग्य बस्तुको मूल्य बढेपछि निम्न र निम्नमध्यम वर्गीय परिवार निकै मारमा परेका छन्। कतिपय सामानको मूल्य केही अवधिमा भण्डै आधा बढेको छ। खाद्यान्नसँगै तरकारी छोइनसक्नु गरी मूल्य बढेको छ। दैनिक उपभोग्यलगायत सबैजसो बस्तुको मूल्य निरन्तर वृद्धिले नागरिक मारमा परे पनि मूल्य वृद्धि नियन्त्रणका प्रयासहरु हुन सकेका छैनन्।

मूल्यवृद्धिले नागरिक निकै समस्यामा परेका छन्। सरकारले मूल्य वृद्धि नियन्त्रणमा ध्यान दिनुपर्छ। खासगरी दैनिक उपभोग्य बस्तु, लुगाकपडा आदिमा भएको मूल्य वृद्धि कम गर्न सरकारले कदम चाल्नुपर्छ। बिलासिताका बस्तुको पनि मूल्य वृद्धि भइरहेको छ। सरकारले आय बढाउन, विदेशी मुद्राको सञ्चित घटन नदिन बिलासिताका बस्तुको मूल्य वृद्धि स्वाभाविक होला तर सर्वसाधारण नागरिकको छाक प्रभावित हुने गरी भएको मूल्य वृद्धि भने नियन्त्रण हुनुपर्छ। एकातिर उपभोग्य बस्तुको मूल्य वृद्धि भइरहेको छ भने अर्कोतर्फ बजारमा खाद्य स्वच्छता कामय हुन सकेको छैन। महङ्गी नियन्त्रण गर्न र बजारमा खाद्य स्वच्छता कायम गर्न सरकारी निकायले ध्यान दिन जरुरी छ।

कर तिरौं, राजश्व बढाओं

कर तिर्नु कानुनी अधिकार मात्र नभएर सम्मान पाउने अवसर पनि हो। त्यसैले कर तिरौं देशको राजश्व बढाओं।

स्थानीय लेखा नम्बर लिनुहोस ढुक्क भएर व्यवसाय सञ्चालन गर्नुहोस्।

लेखा राखौं हिसावमा भर, हुचुवामै नतिरौं कर कर्तव्य ठानेर कर तिरौं नव नेपाल निर्माणमा सहभागी बनौं। सामान किनौं गतिलो छानेर बिल मागौं अधिकार ठानेर।

**अन्तरिक राजश्व कार्यालय
विराटनगर**

उबेलाको सिर्वा, उबेलाको “फुटानी”

भाषा / गौरिगन्ज घरपरिवारको चैत महिनाको टन्टलापुर धाममा पाटा गोड्ने, मुसुरी, आलस, चना आदि उखेले र दाँई गर्ने चटारो। अनि हाताभरी किताब बोकेर भण्डै २० मिनेटको दुरी पार गरि पुगिन्थ्यो स्कुल। दिनभरी पढ्यो अनी फेरि दिउँसो ४ वजे हतारमा घर फिर्नु पर्ने। घरमा पालेको दधालु गाइको घाँसको जोहो गर्नु पर्ने दैनिकी नै थियो। अनि मात्र जोहो हुन्थ्यो दधाली र दामनु मेलाको खर्च।

सिर्वा पर्व आउदै छ, भनेर गाउँभरि हर्ष, घर आँगनको सरसफाई, वालुवा र घिराँलाको जालोले मिची मिची हात खुद्दाको मैल फालेको, सोडा हालेर सिल्भरको भाडामा लुगा उसिनेर मझाले पिटि पिटि सिरकका खाँल, तन्ना, कम्मल, भल्ला धोएको, गोरो माटोले टाटी र दलिन पोतेको आहा १ ओल्लो घर र पल्लो घरको प्रतिस्पर्धा गरे जस्तै यस्तै यस्तैमा चल्यो उबेला सिर्वा पर्वको तयारी। महाराजथानको सरसफाई, अनि रङ्ग र कादो (हिलो) लगाउन बाँसले बनाएको पिच्कारी, रङ्गसंग केराको बोटको रस मिसाएको रङ्गपानी र गर माटी ९ एक प्रकारको माटो ० को जोहो कम्तीको सम्भन्न गर्न लायक छैन।

नाताले भाउजु पर्ने आमा उमेरकालाई म सानो छाँदा हिलो र रङ्ग छायाञ्च आँट गरेर जादा मलाई सजिले नियन्त्रणमा लिई मिर्चिमिची रङ्ग र हिलो लगाएको त्यो दिन अनि हिलो लगाएको अब र मार्ग र घर फर्केको अब त मेरो सम्पत्तिमा मात्र कैद छ। नयाँ लगा किन्नै कि त दशहारा कि त सिर्वा नै पर्खन पर्थ्यो। सर्ट र हाप पेन्ट बुवाले किनिदिदा आफु कतिको अरूभन्दा रासो र स्मार्ट ठान्ने बाल मस्तिष्कको उबेलाको ‘फुटानी’ थियो।

वैशाख १ गते नै नजिकको चौनी वा खोलामा गई माछा मार्ने चलन थियो। विहान घुम्नी मुरी ९ चना भुजा खाएर माछा मार्न नजिकैको धदरा र रामचन्द्रे खोलामा गएको र करिब ढेर केजीको बुआली माछा पक्केर घर ल्याएको छिमेकी मेरा बालसखी ठुक्का राजवशीसंग कुरा गर्दा मज्जा लिएर हास्त्वन् उनी अहिले पनि। बुआली र सउल माछा तेती बेला खुब पाईन्थ्यो। प्रत्येक सिर्वामा गाउँका मानिसहरू जाल, ढोक्सा, कोदालो लिएर नजिकको रामचन्द्रे खोलामा गएको जसलाई स्थानिय भाषामा ‘मछुवारी’ भनेर भनिन्छ अहिले त्यो प्रचलन हराएर गएको छ। हास्त्रो आपाने गोरुगाडा जन चैत मसान्त अर्थात चैत महिनाको अन्तिम तिरै सिर्वा मेला भर्ने

साधनको रूपमा तयारी हुन्थ्यो। सम्पन्नी गाडा सिजारिएको बुटे दार गोरुगाडा मेला भर्न तयार गरिन्थ्यो।

गाडामा भाषा प्राप लगाउने, गाडाको चक्का, मथानी, कनेल, गोरुको गालाहारी, गोरुको सिजौठी, घुगा, उरन्टी (गोरुको घाटीमा लगाइने घटी), फाप (गाडाको माथी घामवाट छल्न सजाउने बाँसको भाटाले बनाएको एक पकारको सुरक्षा कवज) बुवाले सिर्वा पर्व आउनु भन्ना एक हप्ता अगाडि नै तयारी गर्नुहुन्थ्यो। गाउँभरीका प्रत्येकको घरमा सिर्वा मेला भर्न गोरुगाडाको तयारी हुन्थ्यो जुन मेरो सम्भन्नमात्रा ताजै छ। गाडाको अधिल्लो भागमा बहलमान गोरु र गाडालाई सहि बाटोमा डोर्याउने मानिस बस्थे त्यसपछि घरमूलि श्रीमान् श्रीमती, अनि केटाकेटी र अन्तिममा नोकर चाकर भए उनीहरू बस्थे। गाडामा बस्ने त्यस किसिमको अनुशासन भनु वा नियम थियो। मेला भर्न गोरुगाडा तयार नभएको खण्डमा घरमा आमाको गणगण सुन्नु पर्थ्यो बुवाले। रिसाउनुहुन्थ्यो आमा, मानो गोरुगाडा मेला भर्न अनिवार्य सर्त थियो। के राजवशी, के ताजपुरिया, के गन्नाई जितपनि तराई क्षेत्रमा बसोबास गर्ने आदिवासी मुलका मानिस र अन्य समुदायका पनि

लेखक : आत्माराम राजवंशी

मेला भर्न गोरुगाडा लान पर्ने र लाम त्यसमाथि प्रत्येक गोरुको महाराजथान दर्शन गरेर जिलेवी घाटीमा भुण्डियाएको घुगा (खाने मेला बजार गर्ने अनिवार्य घण्टो) को आवाज आहा! कति

जस्तै थियो। अब ती कहिलै नफर्क्ने गरि ईतिहास बन्न्यो। बाले दिएको ५ रुपैयाँ मेरो लागि मेलामा खर्च गर्न अपुग हुन्न थियो। विभिन्न जातजातिको पहिरनमा सजिएर आएका महिला र पुरुषहरूको भिडभाड, ठेलमठेल, धेरै वर्ष पछि भेट भएका साथीसँझी अनि उमेर पुगेका केटा केटीहरूको आफ्नो जिवन साथी छान्ने सुनौलो मौका, कति सुन्दर थियो त्यो दिनहरु!

फिरफिर, घिरधिरे, सिङ्गि, मुरली,

वाँसुरी, खुतुके, मुजुको प्वाँख, मन्दिरको प्रसाद, नयाँ पात्रो, रङ्गी विरङ्गी सबत, हरियो सोप, जुलीयी आदि दुधाली मेलाको घरका लागि कोसेली हुन्थ्यो।

चैत हुरीले बाटोको धुलो, गौरीया खोलाको बालुवा चैत हावाले ह्वार्वार हानेका बाल मस्तिष्कको त्यो उमंगलाई छेन सबैदैन्यो। त्यसबेला आठमौजा महाराजथान, दुधाली महाराजथान, भत्ती (दामुना) महाराजथानमा मेला लाग्यो। मलाई यकिन तिथि मिति थाहा छैन तर बुवाले २०४५ र २०४६ सालदेखि विस्तारै मेला भर्न गोरुगाडामा जाने चलन हराउदै गएको बताउनुहुन्थ्यो। बाल मस्तिष्कमा परेको छाप अहिले पनि विगतमा भै सलबलाई रहेको छ। वर्तमान सिर्वा पर्वको रङ्ग र हिलोको महक्ताको सार र धार दुवै हराउदै गए पनि बाल मस्तिष्कमा परेको छाप मेरो सम्भितमा रहिरहने छ, कहिलै भुले छैन

**विज्ञापनको लागि
सम्पर्क नं.**

५८२७०७२१५०

ग्रामीण साप्ताहिक

केही महत्व पूर्ण टेलीफोन नम्बरहरु

दमकल

विराटनगर बारुण्यान्न : ४२००००
इटहरी बारुण्यान्न : ५८००७०९
धरान बारुण्यान्न : ५२०१५८
इन्ऱुवा बारुण्यान्न : ५६०१०१
दमक बारुण्यान्न : ०२३-५८०१०१
मदपुर बारुण्यान्न : ०२३-५८०१०१

एम्बुलेन्स

जिबिस मोरड : ५३६३४३
नेरेसो रंगेली : ५८००८८
विराटनगर उपमनपा ५२२३६

आदिवाशीहरुको काद शिरुवा पावनी

सुमन राजवंशी

कट्टरी

प्रत्येक वर्ष १ गते बैशाख महिनामा पूर्वी तराईको भापा, मोरड र सुनसरी लगायतका जिल्लामा आदिवासी समुदायले सिरुवा पर्व मनाउने चलन रहिआएको छ। तराईमा बस्ने आदिवासीहरु काद सिरुवा तथा ग्रामथान पूजा गर्ने चलन रहेको छ। नेपालको पूर्वी जिल्ला भापा, मोरड र सुनसरी जिल्ला लगायतका राजवंशी, धिमाल, थारु, मैचे, गनगाइ

2023/4/12 13:10

ताजपुरिया र माझी समुदायले सिरुवा पर्व मनाउने गर्दछन्।

प्रत्येक नयाँ वर्षमा सुरु हुने पर्वको अवसरमा यस वर्ष २०८० चैत्र महिनाको अन्तिम दिन ३० गते मोरडको कट्टरीमा राजवंशीले काद सिरुवा अर्थात् पानी सिरुवा खेल्दै मनाउने गरेको छन्। एक आपसमा कादो र पानी छ्यापेर सिरुवा मनाउने गरिन्छ। त्यस्तै, माटोको हिलो बनाएर हिलो एक अर्कालाई लगाएर सिरुवा मनाउने गरिन्छ। राजवंशी समुदायले सिरुवा पर्वलाई प्रमुख चाडको रूपमा मनाउने गर्दछन्। यो पर्वमा विभिन्न परिकार खाने र

संस्कृति भक्ताउने नाचगान गर्ने चलन रहिआएको छ। पर्वको अवसरमा यी जिल्लाहरू मा विशेष सांस्कृतिक कार्यक्रमहरूसहित सिरुवा मेला पनि लाग्ने गर्दछ। साथै राजवंशी तथा आदिवासीहरु मेलामा बेहुला / बेहुली एक अर्कोलाई हेरि विवाह गर्दछन्।

**सफा रहाँ र
निरोगी बनाँ
ग्रामीण सप्ताहिक**

सामग्रा प्रयास नेपाल

Common Effort Nepal

विराटनगर-१, गोरख

कञ्च्चित्कारी औद्योगिक तथा
व्यापार मेला महोत्सव एवं प्रदर्शनी

२५ चैत्र २०८० देखि १० बैशाख २०८१

स्टल बुकिङ्का लागि

सम्पर्क नं.: ९८२६९३६२६, ९८०३३२४३१९

आन्तरिक सम्पर्क प्रयास नेपाल
Common Effort Nepal

धनपालथान गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

कोशी प्रदेश, मोरड द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

गर्मी तथा हुरीबतासका समयमा आगलागीका घटनाहरु भईरहेका छन्। आम्नो सानो कमजोरीले गर्दा पनि ठुलो धनजनको क्षती हुन सक्ने हुन्छ। र सो बाट हुन सक्ने धनजनको क्षति न्युनिकरण गर्न निम्नानुसार पूर्वतयारी अपनाउं।

- १) सलाई, साईटर जस्ता आगो बाले सामाग्रीहरु बालबालिका तथा मानसिक सन्तुलन ठिक नभाएका व्यक्तिहरूले भेट्ने ठाउँमा नराखौ।
- २) खाना पकाईसकेपछि आगो रास्तोसँग निभाउँ, खाना पकाउने ज्यास प्रयोगकर्ताले चुलो रेगुलेटर तथा लाईटर आदी समयमा निरिक्षण गरौ।
- ३) चुरोट, बिडीजस्ता वस्तुहरु प्रयोग पश्चात जथाभावी आगो नफालौ र आगो रास्तोसँग निभाउ।
- ४) पेट्रोल, डिजेल, ग्यास जस्ता प्रज्वलनशिल वस्तुको वरिपरि सलाई लाईटर जस्ता सामाग्रीको प्रयोग नगरौ।
- ५) आगलागीका घटना भएमा तत्कालै दमकल, सुरक्षाकर्मी र संचार माध्यममा खबर गरौ।
- ६) आगलागीका घटना घटेमा महिला, बालबालिका, बुढवृद्धा तथा अशक्तहरुको सुरक्षामा विशेष ध्यान दिजौं।

गौरादह गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

कोशी प्रदेश, भापा द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

- १) आगलागीको घटना कूनै पनि बेला घटने भएको हुँदा पानीका श्रोतहरु चालु अवस्थामा राखौ।
- २) आगोको वरिपरि छिटै स्टिक्ने सामानहरु नराखौ।
- ३) हावाहुरी आउन थालेपछि घरको झ्यालढोका बन्द गरौ।
- ४) हावाहुरी चलेको समयमा भागदौड नगरौ, विस्तारै सुरक्षित स्थानमा जाउँ, सुरक्षित ओत नभेटे चुचुक बसेर दुबै हातले टाउको छोपी घोष्टो परौ।
- ५) हावाहुरी तथा आगलागीबाट हुने क्षति हुन नदिन वा कम गर्न पूर्वतयारी एवम् सतर्कता अपनाउं।
- ६) कहीकै आगलागी भईरहेको छ भने फोटो खिचेर भिडियो बनाएर नवसौ आगो नियन्त्रण गर्न तया उदार गर्न तरफ संचेत बनौ।
- ७) हावाहुरी तथा आगलागीबाट आफु पनि बचौ अस्लाई पनि बचाउँ।

भापा गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

कोशी प्रदेश, भापा द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

गर्मी तथा हुरीबतासका समयमा आगलागीका घटनाहरु भईरहेका छन्। आम्नो सानो कमजोरीले गर्दा पनि ठुलो धनजनको क्षती हुन सक्ने हुन्छ। र सो बाट हुन सक्ने धनजनको क्षति न्युनिकरण गर्न निम्नानुसार पूर्वतयारी अपनाउं।

- १) सलाई, साईटर जस्ता आगो बाले सामाग्रीहरु बालबालिका तथा मानसिक सन्तुलन ठिक नभाएका व्यक्तिहरूले भेट्ने ठाउँमा नराखौ।
- २) खाना पकाईसकेपछि आगो रास्तोसँग निभाउँ, खाना पकाउने ज्यास प्रयोगकर्ताले चुलो रेगुलेटर तथा लाईटर आदी समयमा निरिक्षण गरौ।
- ३) चुरोट, बिडीजस्ता वस्तुहरु प्रयोग पश्चात जथाभावी आगो नफालौ र आगो रास्तोसँग निभाउ।
- ४) पेट्रोल, डिजेल, ग्यास जस्ता प्रज्वलनशिल वस्तुको वरिपरि सलाई लाईटर जस्ता सामाग्रीको प्रयोग नगरौ।
- ५) आगलागीका घटना भएमा तत्कालै दमकल, सुरक्षाकर्मी र संचार माध्यममा खबर गरौ।
- ६) आगलागीका घटना घटेमा महिला, बालबालिका, बुढवृद्धा तथा अशक्तहरुको सुरक्षामा विशेष ध्यान दिजौं।

कमल गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

कोशी प्रदेश, भापा द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

- १) आगलागीको घटना कूनै पनि बेला घटने भएको हुँदा पानीका श्रोतहरु चालु अवस्थामा राखौ।
- २) आगोको वरिपरि छिटै स्टिक्ने सामानहरु नराखौ।
- ३) हावाहुरी आउन थालेपछि घरको झ्यालढोका बन्द गरौ।
- ४) हावाहुरी चलेको समयमा भागदौड नगरौ, विस्तारै सुरक्षित स्थानमा जाउँ, सुरक्षित ओत नभेटे चुचुक बसेर दुबै हातले टाउको छोपी घोष्टो परौ।
- ५) हावाहुरी तथा आगलागीबाट हुने क्षति हुन नदिन वा कम गर्न पूर्वतयारी एवम् सतर्कता अपनाउं।
- ६) कहीकै आगलागी भईरहेको छ भने फोटो खिचेर भिडियो बनाएर नवसौ आगो नियन्त्रण गर्न तया उदार गर्न तरफ संचेत बनौ।
- ७) हावाहुरी तथा आगलागीबाट आफु पनि बचौ अस्लाई पनि बचाउँ।

बेलबारी नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कोशी प्रदेश, मोरड द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

- १) आगलागीको घटना कूनै पनि बेला घटने भएको हुँदा पानीका श्रोतहरु चालु अवस्थामा राखौ।
- २) आगोको वरिपरि छिटै स्टिक्ने सामानहरु नराखौ।
- ३) हावाहुरी आउन थालेपछि घरको झ्यालढोका बन्द गरौ।
- ४) हावाहुरी चलेको समयमा भागदौड नगरौ, विस्तारै सुरक्षित स्थानमा जाउँ, सुरक्षित ओत नभेटे चुचुक बसेर दुबै हातले टाउको छोपी घोष्टो परौ।
- ५) हावाहुरी तथा आगलागीबाट हुने क्षति हुन नदिन वा कम गर्न पूर्वतयारी एवम् सतर्कता अपनाउं।
- ६) कहीकै आगलागी भईरहेको छ भने फोटो खिचेर भिडियो बनाएर नवसौ आगो नियन्त्रण गर्न तया उदार गर्न तरफ संचेत बनौ।
- ७) हावाहुरी तथा आगलागीबाट आफु पनि बचौ अस्लाई पनि बचाउँ।

लेटाइ नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कोशी प्रदेश, भापा द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

- १) सलाई, साईटर जस्ता आगो बाले सामाग्रीहरु बालबालिका तथा मानसिक सन्तुलन ठिक नभाएका व्यक्तिहरूले भेट्ने ठाउँमा नराखौ।
- २) खाना पकाईसकेपछि आगो रास्तोसँग निभाउँ, खाना पकाउने ज्यास प्रयोगकर्ताले चुलो रेगुलेटर तथा लाईटर आदी समयमा निरिक्षण गरौ।
- ३) चुरोट, बिडीजस्ता वस्तुहरु प्रयोग पश्चात जथाभावी आगो नफालौ र आगो रास्तोसँग निभाउ।
- ४) पेट्रोल, डिजेल, ग्यास जस्ता प्रज्वलनश

चोरी गरेको कसुरमा तिन जना महिलाहरूलाई प्रहरीले पकाउ गरे

ग्रामीण संबादाता

विराटनगर

चोरी डाँका गरेको कसुरमा ३ जना महिलाहरूलाई प्रहरीले पकाउ गरेका छन्।

महिलाहरूलाई विभिन्न दुई स्थानमा चोरी-डाँका गरेको अभियोगमा दशीका माल सामानहरू सहित आईतवार पकाउ गरिएको थिए।

पकाउ पर्नेमा ओखलदुंगा जिल्ला चिंशंखुगढी गाउँपालिका वडा नं. ४ चिसापानी खतिवडा टोल वस्ते वर्ष २४ की सुनिता सार्की, वर्ष २३ की कविता परियार र वर्ष ५५ की मिठु परियार

रहेकी छिन्।

चैत १२ गते जिला ओखलदुंगा चिंशंखुगढी गाउँपालिका वडा नं. ५ पाखे स्थित चिसापानी वस्ते दुर्गा बहादुर परियारको घर भित्र पसी घर भित्र रहेको दराजबाट नगद तथा सुनचाँदीका गरगहना समेत गरी जम्मा ९ लाख रुपयाङ रहेको दराजबाट नगद तथा धनमाल चोरी-डाँका गरेको समेत आरोप लागेको छ।

त्यसैगरी चैत १६ गते जिला ओखलदुंगा चिंशंखुगढी गाउँपालिका वडा नं. ५ पाखे स्थित चिसापानी वस्ते

कमल बहादुर राउतको घरको भयाल लगाउने सुनको मुन्दी थान-१, नाकमा

लगाउने सुनको फुली थान-४, चाँदीको

पाउँजु थान-१, चाँदीको छापे औठी

थान-१, किप्पाड मोर्वाइल थान-४, कलेजि राङको उनीको टोपी थान-१, पैसा राखे गरेको फलामको पाईप थान-२, नगद नेपाली रुपयाङ रहेको दराजबाट नगद तथा धनमाल चोरी-डाँका गरेको समेत आरोप लागेको छ।

पकाउ परेको महिलाहरूको साथबाट

तथा घरकोठा समेतबाट बरामद भएका

दशीका सामानहरू: भयाल फुटाउन

प्रयोग भएको हसिया थान-१, सुनको

बाला थान-१, सनको तिलहरी थान-२,

सुनको छापे औठी थान-१, कानमा

लगाउने सुनको मुन्दी थान-१, नाकमा

लगाउने सुनको फुली थान-४, चाँदीको

विराट राजवंशी जातीय पहिरण । तरिख:- मोहन राजवंशी ।

कन्काई नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कोशी प्रदेश, भाषा द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

गर्मी तथा हुरीबतासका समयमा आगलागीका घटनाहरू भझरहेका छन्। आम्नो सानो कमजोरीले गर्दा पनि ठुलो धनजनको क्षती हुन सक्ने हुन्दै। र सो बाट हुन सक्ने धनजनको क्षति न्युनिकरण गर्न निम्नानुसार पूर्वतयारी अपनाउँ।

- १) सलाई, साईटर जस्ता आगो बाले सामाग्रीहरू बालबालिका तथा मानसिक सन्तुलन ठिक नभाएका व्यक्तिहरूले भेट्ने ठाउँमा नराखौ।
- २) खाना पकाईसकेपछि आगो रास्तोसँग निभाउँ, खाना पकाउने ज्यास प्रयोगकर्ताले चुलो रेगुलेटर तथा लाईटर आदी समयमा निरिक्षण गरौ।
- ३) चुरोट, बिडीजस्ता वस्तुहरू प्रयोग पश्चात जथाभावी आगो नफालौ र आगो रास्तोसँग निभाउ।
- ४) पेट्रोल, डिजेल, ग्यास जस्ता प्रज्वलनशिल वस्तुको वरिपरि सलाई लाईटर जस्ता सामाग्रीको प्रयोग नगरौ।
- ५) आगलागीका घटना भएमा तत्कालै दमकल, सुरक्षाकर्मी र संचार माध्यममा खबर गरौ।
- ६) आगलागीका घटना घटेमा महिला, बालबालिका, बुद्धवृद्धा तथा अशक्तहरूको सुरक्षामा विशेष ध्यान दिजौँ।

दमक नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कोशी प्रदेश, भाषा द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

- १) आगलागीको घटना कूनै पनि बेला घटने भएको हुँदा पानीका श्रोतहरू चालु अवस्थामा राखौ।
- २) आगोको वरिपरि छिटै स्टिकिने सामानहरू नराखौ।
- ३) हावाहुरी आउन थालेपछि घरको झ्यालढोका बन्द गरौ।
- ४) हावाहुरी चलेको समयमा भागदौड नगरौ, विस्तारै सुरक्षित स्थानमा जाउँ, सुरक्षित ओत नभेटे चुचुक बसेर दुबै हातले टाउको छोपी घोष्टो परौ।
- ५) हावाहुरी तथा आगलागीबाट हुने क्षति हुन नदिन वा कम गर्न पूर्वतयारी एवम् सतर्कता अपनाउँ।
- ६) कहीकै आगलागी भईरहेको छ भने फोटो खिचेर भिडियो बनाएर नवसौ आगो नियन्त्रण गर्न तया उदार गर्न तर्फ सचेत बनौ।
- ७) हावाहुरी तथा आगलागीबाट आफु पनि बचौ अस्लाई पनि बचाउँ।

अर्जुनिधारा नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कोशी प्रदेश, भाषा द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

गर्मी तथा हुरीबतासका समयमा आगलागीका घटनाहरू भझरहेका छन्। आम्नो सानो कमजोरीले गर्दा पनि ठुलो धनजनको क्षती हुन सक्ने हुन्दै। र सो बाट हुन सक्ने धनजनको क्षति न्युनिकरण गर्न निम्नानुसार पूर्वतयारी अपनाउँ।

- १) सलाई, साईटर जस्ता आगो बाले सामाग्रीहरू बालबालिका तथा मानसिक सन्तुलन ठिक नभाएका व्यक्तिहरूले भेट्ने ठाउँमा नराखौ।
- २) खाना पकाईसकेपछि आगो रास्तोसँग निभाउँ, खाना पकाउने ज्यास प्रयोगकर्ताले चुलो रेगुलेटर तथा लाईटर आदी समयमा निरिक्षण गरौ।
- ३) चुरोट, बिडीजस्ता वस्तुहरू प्रयोग पश्चात जथाभावी आगो नफालौ र आगो रास्तोसँग निभाउ।
- ४) पेट्रोल, डिजेल, ग्यास जस्ता प्रज्वलनशिल वस्तुको वरिपरि सलाई लाईटर जस्ता सामाग्रीको प्रयोग नगरौ।
- ५) आगलागीका घटना भएमा तत्कालै दमकल, सुरक्षाकर्मी र संचार माध्यममा खबर गरौ।
- ६) आगलागीका घटना घटेमा महिला, बालबालिका, बुद्धवृद्धा तथा अशक्तहरूको सुरक्षामा विशेष ध्यान दिजौँ।

विरातमोड नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कोशी प्रदेश, भाषा द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

- १) आगलागीको घटना कूनै पनि बेला घटने भएको हुँदा पानीका श्रोतहरू चालु अवस्थामा राखौ।
- २) आगोको वरिपरि छिटै स्टिकिने सामानहरू नराखौ।
- ३) हावाहुरी आउन थालेपछि घरको झ्यालढोका बन्द गरौ।
- ४) हावाहुरी चलेको समयमा भागदौड नगरौ, विस्तारै सुरक्षित स्थानमा जाउँ, सुरक्षित ओत नभेटे चुचुक बसेर दुबै हातले टाउको छोपी घोष्टो परौ।
- ५) हावाहुरी तथा आगलागीबाट हुने क्षति हुन नदिन वा कम गर्न पूर्वतयारी एवम् सतर्कता अपनाउँ।
- ६) कहीकै आगलागी भईरहेको छ भने फोटो खिचेर भिडियो बनाएर नवसौ आगो नियन्त्रण गर्न तया उदार गर्न तर्फ सचेत बनौ।
- ७) हावाहुरी तथा आगलागीबाट आफु पनि बचौ अस्लाई पनि बचाउँ।

शिवशताक्षी नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कोशी प्रदेश, भाषा द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

- १) आगलागीको घटना कूनै पनि बेला घटने भएको हुँदा पानीका श्रोतहरू चालु अवस्थामा राखौ।
- २) आगोको वरिपरि छिटै स्टिकिने सामानहरू नराखौ।
- ३) हावाहुरी आउन थालेपछि घरको झ्यालढोका बन्द गरौ।
- ४) हावाहुरी चलेको समयमा भागदौड नगरौ, विस्तारै सुरक्षित स्थानमा जाउँ, सुरक्षित ओत नभेटे चुचुक बसेर दुबै हातले टाउको छोपी घोष्टो परौ।
- ५) हावाहुरी तथा आगलागीबाट हुने क्षति हुन नदिन वा कम गर्न पूर्वतयारी एवम् सतर्कता अपनाउँ।
- ६) कहीकै आगलागी भईरहेको छ भने फोटो खिचेर भिडियो बनाएर नवसौ आगो नियन्त्रण गर्न तया उदार गर्न तर्फ सचेत बनौ।
- ७) हावाहुरी तथा आगलागीबाट आफु पनि बचौ अस्लाई पनि बचाउँ।

धरान उपमहानगरपालिका

उप-नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कोशी प्रदेश, सुनसरी द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

- १) आगलागीको घटना कूनै पनि बेला घटने भएको हुँदा पानीका श्रोतहरू चालु अवस्थ

सामुदायीक विद्यालयहरुका छात्राहरु संग किसोरी सचेतना कार्यक्रम

ग्रामीण संवादाता
विराटनगर

गरिव दलित महिला समृद्ध अभियान नेपाले विराटनगर महानगरपालिका भित्रका १२ वटा सामुदायक विद्यालयका छात्राहरुसँग किसोरी सचेतना कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ।

विराटनगरको सत्यनारायण उच्च माध्यमिक विद्यालयको सभाहलमा योगमाया न्यौपाने फाउण्डेशनका सहकार्यमा सचेतना कार्यक्रम गरिएको थिए। उक्त कार्यक्रममा जिल्ला प्रहरी मोरांगका प्रहरी निरीक्षक दुर्गा राईले समाजमा बढी रहे को साइर वर कार्इमबाट समाजमा भई रहेको वारेमा जानकारी गराउदै त्यसको रोकथामका लागि मन्त्रालयले गरि रहेको कामको वारेमा उल्लेख गरेका थिए।

फाउण्डेशनकी अधिकृत एवं वरिष्ठ अधिकृत सीता पौडेलले समाजमा भईरहको महिला र हिन्सा र किशोरी दुर्योहारा गर्नेलाई कस्तो काननी कारवाही गर्न सकिन्दू। महिला हिन्सा गर्ने अपराधीलाई कानुनले कस्तो किसिमको सजाय हुन सक्छ त्यस वारेमा जानकारी गराएका थिए।

इनरुवा नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
कोशी प्रदेश, सुनसरी द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

गर्मी तथा हुरीबतासका समयमा आगलागीका घटनाहरु भझरहेका छन्। आम्नो सानो कमजोरीले गर्दा पनि ढुलो धनजनको क्षती हुन सक्ने हुन्दै। र सो बाट हुन सक्ने धनजनको क्षति न्युनिकरण गर्न निम्नानुसार पूर्वतयारी अपनाउं।

- १) सलाई, साईटर जस्ता आगो बाले सामाग्रीहरु बालबालिका तथा मानसिक सन्तुलन ठिक नभाएका व्यक्तिहरूले भेट्ने ठाउँमा नराखौ।
- २) खाना पकाईसकेपछि आगो रास्तोसँग निभाउँ, खाना पकाउने ज्यास प्रयोगकर्ताले चुलो रेगुलेटर तथा लाईटर आदी समयमा निरिक्षण गरौ।
- ३) चुरोट, बिडीजस्ता वस्तुहरु प्रयोग पश्चात जथाभावी आगो नफालौ र आगो रास्तोसँग निभाउ।
- ४) पेट्रोल, डिजेल, ग्यास जस्ता प्रज्वलनशिल वस्तुको वरिपरि सलाई लाईटर जस्ता सामाग्रीको प्रयोग नगरौ।
- ५) आगलागीका घटना भएमा तत्कालै दमकल, सुरक्षाकर्मी र संचार माध्यममा खबर गरौ।
- ६) आगलागीका घटना घटेमा महिला, बालबालिका, बुद्धवृद्धा तथा अशक्तहरुको सुरक्षामा विशेष ध्यान दिजौं।

पथरी शनिश्चरे नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
कोशी प्रदेश, मोरड द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

- १) आगलागीको घटना कूने पनि बेला घटने भएको हुँदा पानीका श्रोतहरु चालु अवस्थामा राखौ।
- २) आगोको वरिपरि छिटै स्लिक्ने सामानहरु नराखौ।
- ३) हावाहुरी आउन थालेपछि घरको झ्यालढोका बन्द गरौ।
- ४) हावाहुरी चलेको समयमा भागदौड नगरौ, विस्तारै सुरक्षित स्थानमा जाऊँ, सुरक्षित ओत नभेटे चुचुक बसेर दुबै हातले टाउको छोपी घोप्टो परौ।
- ५) हावाहुरी तथा आगलागीबाट हुने क्षति हुन नदिन वा कम गर्न पूर्वतयारी एवम् सतर्कता अपनाउं।
- ६) कहीकै आगलागी भईरहेको छ भने फोटो खिचेर भिडियो बनाएर नवसौ आगो नियन्त्रण गर्न तया उदार गर्न तर्फ सचेत बनौ।
- ७) हावाहुरी तथा आगलागीबाट आफु पनि बचौ अस्लाई पनि बचाउं।

विराटनगर महानगरपालिका

वडा नं. १ को कार्यालय
विराटनगर, मोरड द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

गर्मी तथा हुरीबतासका समयमा आगलागीका घटनाहरु भझरहेका छन्। आम्नो सानो कमजोरीले गर्दा पनि ढुलो धनजनको क्षती हुन सक्ने हुन्दै। र सो बाट हुन सक्ने धनजनको क्षति न्युनिकरण गर्न निम्नानुसार पूर्वतयारी अपनाउं।

- १) सलाई, साईटर जस्ता आगो बाले सामाग्रीहरु बालबालिका तथा मानसिक सन्तुलन ठिक नभाएका व्यक्तिहरूले भेट्ने ठाउँमा नराखौ।
- २) खाना पकाईसकेपछि आगो रास्तोसँग निभाउँ, खाना पकाउने ज्यास प्रयोगकर्ताले चुलो रेगुलेटर तथा लाईटर आदी समयमा निरिक्षण गरौ।
- ३) चुरोट, बिडीजस्ता वस्तुहरु प्रयोग पश्चात जथाभावी आगो नफालौ र आगो रास्तोसँग निभाउ।
- ४) पेट्रोल, डिजेल, ग्यास जस्ता प्रज्वलनशिल वस्तुको वरिपरि सलाई लाईटर जस्ता सामाग्रीको प्रयोग नगरौ।
- ५) आगलागीका घटना भएमा तत्कालै दमकल, सुरक्षाकर्मी र संचार माध्यममा खबर गरौ।
- ६) आगलागीका घटना घटेमा महिला, बालबालिका, बुद्धवृद्धा तथा अशक्तहरुको सुरक्षामा विशेष ध्यान दिजौं।

विराटनगर महानगरपालिका

वडा नं. २ को कार्यालय
विराटनगर, मोरड द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

- १) आगलागीको घटना कूने पनि बेला घटने भएको हुँदा पानीका श्रोतहरु चालु अवस्थामा राखौ।
- २) आगोको वरिपरि छिटै स्लिक्ने सामानहरु नराखौ।
- ३) हावाहुरी आउन थालेपछि घरको झ्यालढोका बन्द गरौ।
- ४) हावाहुरी चलेको समयमा भागदौड नगरौ, विस्तारै सुरक्षित स्थानमा जाऊँ, सुरक्षित ओत नभेटे चुचुक बसेर दुबै हातले टाउको छोपी घोप्टो परौ।
- ५) हावाहुरी तथा आगलागीबाट हुने क्षति हुन नदिन वा कम गर्न पूर्वतयारी एवम् सतर्कता अपनाउं।
- ६) कहीकै आगलागी भईरहेको छ भने फोटो खिचेर भिडियो बनाएर नवसौ आगो नियन्त्रण गर्न तया उदार गर्न तर्फ सचेत बनौ।
- ७) हावाहुरी तथा आगलागीबाट आफु पनि बचौ अस्लाई पनि बचाउं।

मो.जि.प्र.का. दर्ता नं. २८० हु. नि. विराटनगर आ.व. २०८०/०८१/०२

विराटनगर महानगरपालिका

वडा नं. ४ को कार्यालय

विराटनगर, कोशी प्रदेश, मोरड

जनहितमा जारी सन्देश

विद्युतीय उपकरणको प्रयोगबाट बालबालिकामा पर्ने असर

- विद्युतीय उपकरण (मोबाइल, ट्याब, ल्यापटप आदि) को अधिक प्रयोगले :
- बालबालिकामा आँखाको ज्योति बिग्रने,
- दिमागमा असर पर्ने, समयमा नसुन्ने,
- खालपान तथा दिसापिसाबमा समेत ध्यान नदिने,
- एकान्तमा बस्न भरा रहन्ने,
- सामान्यसँग घुलमिल नहुन्ने,
- एकै स्थानमा बस्न भरा रहन्ने,
- बालबालिकामा अटिजम शारीरिक तथा मानसिक अपांगतासमेत हुन सक्ने भएकाले बालबालिकालाई विद्युतीय उपकरणको अधिक प्रयोग गर्ने नदिङौ।

धार्मिक सांस्कृतिक सहिष्णुता कायम गर्दै चाडपर्व मनाऔ

- एक अकाङ्को धर्मसंस्कृति, दीतिरिवाज, रहनसहन र चाडपर्वको सम्मान गर्ने।
- एकाप्समा भर्माव नगरी, धार्मिक सहिष्णुता कायम राख्ने।
- चाडपर्वको संरक्षण र सम्बद्धन गर्ने, चाडपर्वमा फजुल खर्च नगर्ने।
- हामा सांस्कृतिक पर्वहरुको जग्नी गर्ने, मध्यपान र जुवातास जस्ता विकृतिको अन्त्य गर्ने।

बराहक्षेत्र नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
कोशी प्रदेश, सुनसरी द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

- १) आगलागीको घटना कूने पनि बेला घटने भएको हुँदा पानीका श्रोतहरु चालु अवस्थामा राखौ।
- २) आगोको वरिपरि छिटै स्लिक्ने सामानहरु नराखौ।
- ३) हावाहुरी आउन थालेपछि घरको झ्यालढोका बन्द गरौ।
- ४) हावाहुरी चलेको समयमा भागदौड नगरौ, विस्तारै सुरक्षित स्थानमा जाऊँ, सुरक्षित ओत नभेटे चुचुक बसेर दुबै हातले टाउको छोपी घोप्टो परौ।
- ५) हावाहुरी तथा आगलागीबाट हुने क्षति हुन नदिन वा कम गर्न पूर्वतयारी एवम् सतर्कता अपनाउं।
- ६) कहीकै आगलागी भईरहेको छ भने फोटो खिचेर भिडियो बनाएर नवसौ आगो नियन्त्रण गर्न तया उदार गर्न तर्फ सचेत बनौ।
- ७) हावाहुरी तथा आगलागीबाट आफु पनि बचौ अस्लाई पनि बचाउं।

उल्लिखारी नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
कोशी प्रदेश, मोरड द्वारा

जनहितमा जारी सन्देश

गर्मी तथा हुरीबतासका समयमा आगलागीका घटनाहरु भझरहेका छन्। आम्नो सानो कमजोरीले गर्दा पनि ढुलो धनजनको क्षती हुन सक्ने हुन्दै। र सो बाट हुन सक्ने धनजनको क्षति न्युनिकरण गर्न निम्नानुसार पूर्वतयारी अपनाउं।

- १) सलाई, साईटर जस्ता आगो बाले सामाग्रीहरु बालबालिका तथा मानसिक सन्तुलन ठिक नभाएका व्यक्तिहरूले भेट्ने ठाउँमा नराखौ।
- २) खाना पकाईसकेपछि आगो रास्तोसँग निभाउँ, खाना पकाउने ज्यास प्रयोगकर्ताले चुलो रेगुलेटर तथा लाईटर आदी समयमा निरिक्षण गरौ।
- ३) चुरोट, बिडीजस्ता वस्तुहरु प्रयोग पश्चात जथाभावी आगो नफालौ